

братия, даже и своите неприятели. Да ви кажа право, въ онова време азъ бѣхъ готовъ да прегърна даже и своите най-кржвни неприятели, ако само тие неприятели да би дозволиле както мене, така и на моите братия да живѣеме свободно и щасливо и да са радваме на природата. Разбира са, че тие мои впечатлѣния са продължаваха не твърде дълго време. Подъ планината са намираше едно бѫлгарско село, което бѣше въ сѫстояние да накара и каманете да мъстятъ. Това село бѣше полуразвалено, ограбено, дрипаво и нещастно. Даже и джрвенцата, които са намираха по дворовете, бѣха вѣрноподданици на »дебѣлата сѣнка«, защото тѣхните клонове не покриваха дворовете и не даваха прохладна сѣнка за измѣченниятъ селѣнинъ. Види са, че и тие сѫ плащале тѣшки даноци! Покровете на кѫщата бѣха провалени, черни и дрипави, щото измѣченното тѣло и разбиенното сѫрце на селѣнинътъ не можѣха да намѣратъ подъ тѣхъ защита ни отъ есенните даждове, ни отъ зимните виѣлици. Бѫлгарете, които живѣятъ близо до голѣмите пѫтища, сѫ достойни за оплаквание. защото турските пѫтници сѫ изпоѣле на селѣните и ушите. Който иска да си сѫстави понятие що е робъ и що е робиня, той трѣба да поглѣда съ внимание на бѫлгарскиятъ селѣнинъ и на бѫлгарската селѣнка, които живѣятъ въ тие села; а ако неговото сѫрце не закипи отъ негодование, ако той не пожелае да отмѣсти на ония, които сѫ унизили човѣческата личностъ, които сѫ направиле отъ човѣкътъ четвероного животно и които сѫ убиле въ него сѣко човѣческо чувство и сѣ-